

MONCADAPÈDIA
arxiu de memòria popular

FITXA PER LA MONCADAPÈDIA / ARXIU DE MEMÒRIA POPULAR

	Nom/ Cognoms	Unió Musical de Moncada. President: Pepe Poveda
	Data de fundació	1980
	Títol	La Unió Musical, 40 anys de 'fideus' arrelats al poble
	Temàtiques	associacions, oficis, educació, solidaritat, música
	Data i lloc de l'entrevista	Dimecres 12 de juny de 2019, local de la Unió Musical
	Data de la publicació	Dimecres 21 d'agost de 2019
	Equip entrevistador	Etnograma (Laura Yustas i Nelo Vilar)
Enllaç extracte: https://youtu.be/3wvA8G_PivY		
Enllaç entrevista completa: https://youtu.be/3PPgnq2DENO		

Hem pogut compartir una conversa molt agradable amb Pepe Poveda, president de la Unió Musical de Moncada, i ens ha explicat molts detalls i anècdotes que ajudaran a conèixer un poquet més com és la seua societat musical a escala humana. Pepe ja va ser president de la Unió Musical durant molts anys -fins a 2015-, i ara aprofitant la seua jubilació torna al càrrec i substitueix a Rosa Alarcón. L'entusiasme i la passió amb què parla de la Unió és contagiosa i difícil de descriure en un text. A més a més, la vertiginosa activitat de l'escola de música, de les bandes, els cors, el conjunt de guitarres... ens recorden el sentiment de comunitat lligat a les bandes tradicionals però amb un enfocament pedagògic innovador i molt actual. La seua escola se centra en que les xiquetes i xiquets aprenguen música divertint-se, gaudint i compartint amb altres grups i associacions com els Scouts, o altres bandes amb les que comparteixen actes i acampades sempre que poden. Com ell mateix explica, la Unió té unes arrels molt fortes en el barri i en Moncada en general, volen ser una societat musical que forme part de la vida social i cultural del seu voltant, i això es nota quan és comparteix una conversa amb ell. Junt amb al Centre Artístic Musical, la Unió Musical és l'única entitat que té tant la categoria de BIC -Bé d'Interés Cultural- com la de Patrimoni de la Humanitat -per formar part de la 'festa fallera'. Pepe ens parla del paper de la música en la societat, una temàtica que continuarem explorant pròximament amb el Centre Artístic Musical.

D'altra banda, a més de parlar amb Pepe, vam fer un passeget per les aules i vam traure algunes imatges d'assajos i classes. Volem donar les gràcies a les/els alumnes que apareixen en el vídeo i també als professors. Ens van acollir molt amablement i esperem no haver-los destorbat massa amb la nostra curiositat. Gràcies a totes i tots i ànim amb l'aprenentatge!

Sinopsi:

Pepe Poveda, president de la Unió Musical de Moncada (1980), ens parla de la frenètica activitat de l'escola, les bandes, els cors, el conjunt de guitarres... també de les múltiples col·laboracions amb altres entitats i de les seues activitats culturals -tertúlies, excursions, premis, etc.-. És un relat entusiasta i divertit de les dificultats i les fites aconseguides per la Unió Musical en els seus 40 anys d'existència. Un temps en què s'ha convertit en una part irremplaçable de Moncada.

Transcripció:

Som una societat no massa antiga... Bueno, ja portem 40 anys, des del 80. El Musical en porta 100, però bueno, mosatros ja en portem 40 i la veritat que estem cada vegada creixent. I ací escomençarem com a banda de música. Açò escomençà com quasi totes les societats: una bandeta de música i tal. I hui pues podem dir que és una Societat Musical. Tenim la banda de música major, tenim la banda infantil, la banda juvenil, una banda d'adults, tenim tres coros: el major, l'infantil, el juvenil; tenim un conjunt de guitarres, o siga que estem funcionant i cada vegada va creixement més, i la idea és intentar crear una orquestra també. Estem en corda, treballant la corda, intentant que se cree l'orquestra. Tenim projectes nous, tenim varios projectes: de batucada... en fi, d'anar creixent.

Lo que més crida l'atenció és que quan penses en bandes de música penses en grups que toquen música del segle XIX i estructurats com en el s. XIX, i clar, açò té una dinàmica que no té res a vore.

No, no té res que vore. A vore, sí que hi ha algo que envejar del segle XIX, del segle XX... hi ha molt que envejar. Eixe sentiment de societat, eixe sentiment que la gent d'entonces era la seua banda, la seua segona casa, on tenia els companys, amics, vivia... Tot això hui s'està perdent. Hui això no passa. Mosatros sí que és algo que estem, des de fa molts anys, intentant recuperar, i la veritat que des dels músics... jo crec que estem conseguint-lo, que tornen a tenir eixe sentiment de banda, de societat, de que és ma casa, de que esta és la segon casa. Ara estan molt de moda les xarangues. Apleguen falles, apleguen tal... les bandes de música desapareixen, d'una banda de música ixen 6 o 7 xarangues, cada u va a la seua marxa, tocant... Mosatros ja hem conseguit que tots els músics se queden i estem tots junts. I si fem particions les fem des de la Societat. Això què comporta? Pues que a lo millor el músic guanya més diners eixes falles estant en xarangues que estant en banda. En 12 músics se fa una xaranga, mosatros si podem anar 20 no anem 12. I en vez de guanyar pues a 30€, guanyem a 20 o a 15, però que això el músic nostre ho ha assumit perfectament perquè pensa que açò és sa casa, que açò és la seua banda.

A mosatros mos diuen 'els Fideus' perquè la banda escomençà en l'any 80 en l'ermita, en els actes de l'ermita i ahí n'hi havia una família que secava fideus, feien fideus, i d'ahí de malnom ens diuen els Fideus. I en un principi s'escomençà un poc en desprestigi, "mira, estos són els 'fideus'", i al final lo que hem conseguit és que els 60-70 músics que tenim de la Societat ara en estos moments, més els de les guitarres, més els dels coros i tal, estiguen orgullosos de que siguem 'Fideus'.

Doneu premis 'Fideus' també.

Efectivament, tenim el Premi 'Fideu', tenim la revista 'El Fideu', fem les tertúlies de 'el Fideu' [risses]. O siga que... lo que entones era un poc de dir... de malnom i tal, mosatros hem aconseguit que la gent hui en dia estiga orgullosa quan diuen "mira, este és un Fideu", anem a traure pit. Clar que som Fideus!

Lo que és molt important ací també és l'escola, imagine.

Sí, l'escola és importantíssima. Sense escola no hi hauria banda. L'escola és molt important. Clar, diuen, què és primer l'ou o la gallina? Tindre una escola de música sense tindre banda o tindre la banda sense escola de música? Jo crec que ens fa falta tot. L'únic que és veritat és que... fa molt anys, quan canviem de directiva, jo la meua idea -quan jo portava al meu fill a la banda, de nano jo el portava- hi havia algo que no m'agradava. I és que venien molts nanos i els pares els portaven a fer música plorant. I entones jo deia, no, això hi ha que canviar-lo, a açò hi ha que pegar-li la volta: el nano té que plorar quan se'n vaja d'ací, no quan vinga. Entones jo deia algo que en un principi no s'entenia molt, jo deia que el nano ací el primer objectiu no era vindre a aprendre música. "Home, si som una escola de música!". Me dóna igual [5 min.]. El primer objectiu nostre és que el nano vinga a passar-s'ho bé, a divertir-se. I si se divertix adeprendrà música, per nassos. Si no se divertix i se'n va plorant va a odiar la música, no li va agradar... i no. Però si ve, s'ho passa bé, juga -a lo que siga, me dóna igual- i entremig està la nostra activitat que és la música, pues al final adeprendrà la música. Vàrem ser dels primers que escomençarem en les acampades musicals, que este cap de setmana han tingut una. Pues no sé si portem... esta és la que fa 17 o 18 acampades, que entones no era costum. Per què? Pues bueno, perquè els nanos tenien que jugar, eixir d'acampades, jo he estat en els júnors, els scouts i s'ho passen molt bé per fora, i per què els nanos en la música no tenien que fer igual? Adeprendre música, estudiar, tocar música en un altre ambient? Pues bueno, escomençarem això. Teníem un programa també que se deia "recuperem les nostres tradicions". Lo que passa que hi han coses que s'han anat deixant, unes altres s'han recuperat. Entones lo que volíem era, ací en Moncà hi havia una costum fa molts anys, molts anys, jo era nano: i en Pasqua se n'anaven a Masies a menjar-se la mona, a jugar a tal, i després baixàvem al Mercat vell i allí se juntàvem en el carrer Major i en el Mercat vell. Bueno, pues mosatros escomençarem a fer això: en els nanos de l'escola quedàvem una vesprada, se pujàvem a Masies, menjàvem la mona allí, jugàvem, alquilàvem el catxirulo, fèiem els jocs tradicionals de Pasqua... i després baixàvem, ja no anàvem al Mercat vell, però ací acabàvem la jornada eixa. Entones recuperàvem jocs d'aquella època, també. Què passa, que ja apleguen els pares: Pasqua, vacances, la gent se'n va, quan dius "una vesprada n'hi ha que vindre" i... "tinc que portar al [xiquet]...?". I al final anà a menos. Però que la nostra idea era inculcar en els nanos això, que també n'hi ha música [en allò tradicional], també se feien jocs, cantaven, de tot, se feia música en Pasqua. I volíem que se tornara a recuperar. Ha sigut algo que s'ha anat perdent, però és algo que sí que m'agradaria tornar a recuperar, eixa jornada de convivència en l'època de Pasqua. L'esclafar-se l'ou en el cap, que era la costum, menjar-se la mona, tot això.

Feu coses molt boniques, que pedagògicament són precioses: la ronda d'instruments, per exemple, és una jugarota que ens ha paregut molt bonica.

Sí. Clar, si a mi m'hageren dit fa 15 o 20 anys que jo estaria en una banda de música, jo diria "estàs loco!". A mi la música... pues m'agradava anar a un concert un ratet, vore la banda, tocar... però em passà lo que a la majoria dels pares: el meu fill escomença que li agrada la música, que volia vindre a tocar instrument... i te vas enganxant. Entones aplega el meu fill i dic: "quin instrument toques? -No sé, me dóna igual" [risses]. El meu sogre tocava el clarinet, "pues el clarinet, que el toca m'aüelo". Pues el clarinet. Entones quan escomençarem diguérem, anem a fer una ronda perquè els nanos coneguen tots els instruments, que vinguen, que els toquen... Entones mosatros tenim... ara no te puc dir el nom perquè estem canviant el nom dels cursos, però als 6 anys és quan fem la ronda, quan acaba el curs eixe. Entones al

curs següent tenen l'instrument que ells han elegit, tenen classes de mitja horeta només, però per a que els coneguen. Per què? Perquè si un nano vol canviar, si diu, mira he escomençat i porte dos mesos en este instrument i no m'agrà, pues que pugues canviar-los. Els instruments els oferim mosatros, són instruments de la Societat. Clar, estem limitats, si alguno diu... jo vull, mira per dir, un trombó i no tenim trombó, pues no te puc deixar un trombó. Però bueno, tenim una sèrie d'instruments, tenim molts instruments que deixem en l'escola. Per què ho fem? Pues perquè els pares no es tinguen que gastar diners. Si el pare li té que comprar al xiquet l'instrument quan escomença i als tres quatre mesos diu, "és que ara no m'agrà, vull canviar-me", què té, que canviar-lo? **[10 min.]** Pues bueno, mosatros facilitem eixa història, que el xaval puga agarrar instrument i puga canviar. I durant els quatre cursos que dura l'ensenyança elemental els instruments poden ser de la Societat. L'únic que t'obliga és a que quan ja passes a banda eixe instrument el tornes a la Societat i ja se compren el que van a tocar ells en la banda. Però que la ronda és eixa. Que els mestres ensenyaren, que els nanos conegueren... que no fóra... estan aconsellats pel mestre també, la forma de tocar, l'embocadura... N'hi ha xavals que els ve millor la fusta, n'hi ha qui els ve millor el metall... i en això també estan assessorats pel mateix mestre.

També ens ha sorprés bastant que hi haja una professora de musicoteràpia.

Això lo que porta... és lo que porta el segle XXI. Li diem musicoteràpia encara que no mos acaba d'agradar el nom, perquè quan parles de teràpia pareix que... quan lo normal és que cada u faça una teràpia i anar al psicòleg... i això no és roïn, és tot lo contrari. Ojalà tot lo món anàrem. Aleshores sí que pensàrem... jo coneixia a gent i se vàrem plantejar el portar una persona... perquè una de les idees que portem des de fa molts anys, lo que passa que eixe és un tema més seriós i més de "titos", és escomençar a integrar gent amb unes altres capacitats a la música. Jo per exemple sí que vàrem tindre contactes en [Asindown](#), per a persones en Síndrome de Down que escomencen en música. Hi ha alguna banda que ho fa, però per això fa falta un programa i fa falta un *apoyo* gran. També pense, i hi ha molta gent, i això ho hem parlat moltes voltes en directiva, i és un projecte que tenim encara ahí, que al final portarem endavant. I és per què una persona en cadira de rodes no pot fer música. Jo no he vist mai en una provessó a ningú tocant un instrument. Bueno, està clar que no pot tocar un saxo, però pot tocar un clarinet, una flauta... no pot portar la cadira, però pot anar alguno portant-lo i el músic tocant, per què no? N'hi ha que facilitar-lo. Quan vàrem fer el local lo primer que mos digueren, amb tota la raó: accés a minusvàlids, servici de minusvàlids, tot. Val, i després què, ja no hi han subvencions, no n'hi han ajudes, no podem continuar treballant en minusvàlids? No és minusvàlids, ara és diu un altre nom... Però que és algo que sí que volem. O siga, aplegar al temps en que... ja hem parlat en el president de l'associació [\[Amfisep\]](#) i és un treball que tenim previst. I d'ahí va sorgir l'incorporar musicoteràpia a la Societat. Musicoteràpia, pues comencem en xiquets en altres capacitats, després ja començarem, per exemple jo tinc una néta que escomençà a vindre abans de nàixer. Quan la meua nora estava embarassà ja venia. Tenim alumnes, una ex-músic, també una xiqueta que era músic, nostra, de les primeres, vingué també embarassà i ara estan venint... i escomençarem la música per embarassades, música prepart o postpart... la música en família de 0 a 1 [anys], de 1 a 2... La idea en un principi era estar en els pares hasta els dos anyets i tal, tres, que ja escomençaren en infantil, l'any passat deien: "i podem continuar?". Clar! Hasta els 4, i si voleu hasta els 5 pues hasta els 5. Hi ha que adaptar-se. Jo dic i si voleu fer tot el grau elemental en els nanos podem fer-lo. S'estructurem i se'n veniu pares i fills a estudiar junts, que no hi ha problema! I escomençarem aixina i tenim vèrios grups de nanos des d'embarassades hasta 4 anys, i en pares venint. Se diu musicoteràpia... bueno **[15 min.]** Ho porta un musicoterapeuta, també una de les coses que en l'escola vàrem fer al principi, un poc quan escomençà a créixer, és que els mestres de solfeig que són els grupals, siguen mestres, tinguen [els estudis de] Magisteri. Perquè pense que uno pot ser un bon músic però pedagogo... I quan és d'instrument, uno a uno se pot acoplar molt bé, però quan tenen 7 o 8 o 10 nanos... o t'agrà i tens una preparació o igual te

supera. Entonces una de les normes era que fóra mestre, que tinguera Magisteri fet. El cap d'estudis que tenim té Magisteri, té la carrera de músic i és psicopedagogo. El director té el superior de música, té Magisteri fet, té el màster. Perquè la idea... continuem pensant això, que el nano ha de vindre a divertir-se, i a passar-s'ho bé. Ensenyar música és que és molt avorrit, és que el solfeig és molt avorrit. És que tu un xiquet el traus de 5 o 6 hores de col·legi entre quatre parets en un mestre pegant-li la pallissa: matemàtiques, llengua, història... i el portes a música i l'agarres en un mestre, quatre parets... i pim pam... N'hi a que tindre... te té que agradar molt la música per a continuar. Entonces has de fer-lo de forma que el nano estiga divertint-se. Estem incorporant les noves tecnologies, tenim dos pissarres digitals, ara tenen programes interactius... jo d'això tampoc no entenc massa, és l'equip directiu el que mos digué, "ie, tenim que ficar això...". Hi han programes que els nanos juguen en casa, fan competicions entre ells, se piquen... "ara anem a fer esta, anem a fer l'altra", i entre ells mateixa... Ja ha canviat el sistema. En el segle XIX o a principi del segle XX el mateix professor d'instrument donava solfeig i els matxacava i bueno, pues això has de donar una altra visió.

Després n'hi ha un problema gros, que és la part econòmica. La part econòmica és molt grossa. Jo l'altre dia... he estat 10 anys de president, m'ho vaig deixar 4 anys, estigué la presidenta. La presidenta ara ha tingut uns problemes... que no pot, i me comentà, "ara que t'has jubilat podries entrar". Bueno, va, vale, pues entre. I l'altre dia en una reunió comarcal que tinguérem, parlant en un altre president, diu "què?, has tornat! Ja t'has quedat sense diners, eh! I has tornat" [risses]. Així de catxondeo. Això mos costa a la gent que estem treballant molts diners... això és perdre diners, perdre temps... I això els polítics no ho entenen. Als pares els costa diners. Jo no te puc dir ara exactament, però a lo millor pot ser una mitja, un alumne de 4t pot pagar 70-80 euros al mes, i no paga ni el 50% de lo que mos costa. Hui en dia... parlem del segle XIX, no estava ningú donat d'alta, hui en dia si tenim ací 22 professors més la secretària més la conserge estan donats d'alta. Paga la Seguretat Social, paga els impostos... això costa molts diners. Apleguen vacances i la part de les vacances les pagues, tot això costa molts diners. No li ho vas a cobrar tot al nano perquè si no els pares van a dir al final, "bueno, pues... escolta, estudia música per internet, què vols que te diga" [risses], perquè és que al final és carregar [als pares]. Ací en València tenim la gran sort que tenim... no sé si és el 70-80% de les bandes a nivell nacional. Quan parles d'això els polítics tots trauen pit, "que bo! Músics, València!" Vas a qualsevol orquestra i està plena de músics, de valencians. I què? I l'ajuda vostra? Sí, hi han ajudes: l'Ajuntament ara ens està ajudant molt; Conselleria, Diputació... Però encara li costa als pares molts diners. Si mos tingueren que pagar a tota la gent que està treballant en esta Societat —xicoteta, imagina't en una societat gran— les hores que se perden treballant gratuïtament... Això seria... Jo porte este matí des de les 10 del matí. Que si ves a la gestoria, prepara... Clar, estem acabant el curs. N'hi ha que preparar els contractes ja de l'any que ve, escomençar a fer finiquitos perquè acaba juny, este mes els professors acaben i hi ha que liquidar-los... Pues això no se paga. Els 12 directius que tenim, demà a les huit i mitja tenim reunió i se faran les 12 de la nit i estarem ací encara, molts no soparem. Això és contínuament i això no se paga. Creuen que en lo que te donen està cobert: pues no **[20 min.]**. Jo sé que si açò ho publiqueu algú ho vorà i dirà "estos què volen, més diners?". Pues sí, volem més diners, clar! Volem que el nano en vez de pagar 80 pague 30, perquè al final qui ho assumix són els pares i si no hi ha música pues no hi ha música, però l'esport passa el mateix. Hui si no se paga no hi ha res. I desgraciadament igual en el esport que ací, si no hi haguera gent que fica diners —perquè a mosatros mos costa diners, fiquem temps, fiquem de tot—, no existiria. Jo més d'una vegà he anat a un polític i li he dit: "vosotros imagineu, a nivell nacional, si tots els que estem voluntàriament fent coses deixàrem de fer-les? Se vos cauria el món". Espanya seria una crisis... tindríeu milions de nanos sense saber què aneu a fer amb ells. I eixa és la punyetera realitat i és lo que se té que pensar. Enguany mos han donat el BIC; dius "què bo, les bandes són BIC!" —Bé d'Interés Cultural—, i què? Si jo continue pagant l'IBI, que altres sectors no paguen. Mosatros paguem l'IBI, paguem...

demanem, ja que som BIC podem [no pagar-lo]? No, és que no se pot, és que políticament no se pot. Xe, tu. Ara la legalitat dels ajuntaments: abans les bandes del poble feien les provessons, tot. Ara no, ara hi ha que licitar. Sí, sí. Mosatros vàrem fer la licitació no farà molt i ara tenim que presentar una sèrie de papers que... hui he anat a la gestoria a dir, "escolta, això... -No, si vosatros no teniu això, si vosatros sou una Societat!" Ja, però és que hem licitat, s'ho hem quedat i... Bueno, pues escolta, és un problema que tenim. Les legalitats. No li tire la culpa a l'Ajuntament: el secretari, la interventora, l'interventor a nivell nacional... hi han unes normes, hi ha que complir-les i a mosatros en eixe aspecte mos tracten igual que a la Seat o a la Ford. "Això hi ha que fer-ho aixina, aixina, aixina. -Ja, però jo pague i tu cobres, és la gran diferència". Si no fóra per això jo crec que podríem fer moltíssimes coses més.

Mira, l'altre dia tinguérem... fan un programa el "Retrobem la nostra música". Diputació fa un programa, i mos donen uns diners per a fer el programa i tal, val. Fem el concert. Si fem un concert normal en el mes de juny l'haguérem fet en el mercat o l'haguérem fet en el cine: 200 persones, i damunt tenim que anar a les dotze... Parlem en els músics i els diem, "xe, xavals, què vos pareix si en vez de fer això se n'anem a la Residència [d'ancians], ho fem als aüelos..." Bueno, pues portem molts anys tenint el programa "Banda solidària". Mosatros anem dos o tres vegades a l'any a les residències, li alegrem el dia [als residents], li trenquem la monotonia als aüelos, s'ho passen genial. Em deia el psicòleg, "és que des d'anit estan pegant-li voltes ja que si ve la banda, que si no ve la banda... este matí des de que han desdejnat ja volien eixir a ficar-se en primera fila". Isqueren dos o tres a dirigir: "vinga, va, iscau!". Diu, "pues esta vesprà estaran parlant de qui ha dirigit de com ha dirigit...". Canvia totalment [25 min.]. Això els músics ho tenen molt assumit. Anem dos o tres vegades. Fem un concert en Nadal per a replegar fondos, que se destina... enguany ho hem fet amb els scouts de Moncà, que se destina a un programa que tenen molt bonico, molt bonico i molt interessant, a "Amigos de la calle", per a que puguen fer el programa. Vull dir que la nostra banda en eixe aspecte és molt solidària. Anem a l'altra residència que està també en Moncà, en fi, tot el que mos demanen, els xavals... I és gent jove, a mi quan em diuen "la gent jove està perdent valors", dic, bueno, pues seran els altres perquè els meus... És que lo que li demanes: "mira, això hi ha que fer-ho, no tenim que cobrar i tal", i ells ja te diuen que sí. Jo pense que això des dels majors, des de lo que s'ha mamat en l'escola... en l'escola, que s'està treballant, pues tot això dóna el resultat... lo que te deia antes: aplega falles, la gent no se'n va, se queden en la seua banda; aplega un moment que demanes lo que li demanes i els xavals estan disposats a fer-ho. Sempre n'hi ha algun que no pot, perquè primer està el treball i els estudis... Juny és una mala època, perquè estan [ocupats]. Però ells estan disposats en qualsevol moment, però des dels nanos de l'escola. Eixe és un poc el funcionament.

Mosatros sempre ho hem dit, som una banda que estem en el poble. A mosatros mos deien que érem la banda dels barrios. Hem eixit... antes se tocava al Mercat, mosatros hem eixit a Benagéber, al barrio del Pilar, Masies... ací raere, amb l'Ajuntament... s'hem merejat perquè pensem que la música s'ha de portar a tots els puestos. I hi han molts projectes, tenim molts projectes perquè la música de banda —el clàssic concert de banda— no a tot lo món li agrà, però des de la música se poden fer 'virgueries', se poden fer moltíssimes coses. Entonces lo que vos deia abans, [per a fer] els projectes fan falta diners i si no hi han diners és molt complicat fer projectes, i això hi ha que ficar-li-ho a la gent que mana en el cap. Som BIC, sí, som BIC, i? Perquè després... jo anava a estes reunions que han tingut en els polítics, ara cara a eleccions els deia: "dime, en el poble, quantes societats hi han BIC. Dos". Les dos bandes de música. Sí que hi ha algun edifici, tal. "Dime Patrimoni de la Humanitat qui són. -Home, les falles" [risses]. Dic, "no! No s'equivoquen, 'la festa fallera'. No les falles. I la festa fallera suposa els fallers, els monuments i la música! Per lo tant la música és Patrimoni de la Humanitat". Sumem i som un Patrimoni de la Humanitat que és BIC i si no paguem ni hi ha patrimoni ni hi ha BIC. Això és lo que mos fa falta.

De tota manera no sé si... jo conec una miqueta també el tema. No sé si hi ha bandes de música tan dinàmiques com esta. Jo no conec molt per ahí.

Bueno, mosatros en el 2011 vàrem rebre el premi [EUTERPE](#) a la Societat musical participativa. La Federació [de Societats musicals de la Comunitat valenciana] té unes baremacions per assistència a actes, per assemblees, per reunions, per promocionar els premis EUTERPE... i mosatros en 2011 de les cinc-centes i pico bandes que hi ha en la Comunitat valenciana vàrem estar en el número 1, vàrem ser la banda, diguem, que més participà. Després a banda tenim molts projectes. Te podria anomenar des de "Recolzem als nostres músics": tenim un projecte que se deia "Recolzem als nostres músics" que durant l'any fem set o huit concerts entre xavals nostres i xavals d'unes altres societats, de fora i tal, xavals que acaben el Grau elemental o que volien presentar-se al Conservatori o al Superior de Música i volien fer... pues l'obra que anaven a tocar volien... Ho organitzàvem mosatros, amb el grup nostre de cambra, solistes **[30 min.]**... El meu fill per exemple quan va fer el concert final de carrera pues abans de fer-lo en el Conservatori el va fer ací, el va fer ací en el conservatori de Moncà i aixina músics han fet grups de cambra i tal. Teníem un altre projecte que també era el recolzament als estudis. Mosatros durant una temporà ficàrem un professor ací per a què ajudara als xavals en els ratos. Perquè a lo millor tu véns i tens de 6 a 7 classe de solfeig i hasta les 7 i mitja o les 8 no tens instrument o no tens banda i estàs una hora parat. Entonces teníem un professor en un aula que estava amb ells, els ajudava a fer els deures, per... Tornem a lo mateix d'abans, és que sempre que toquem algo tornem als diners: hi ha que pagar-li, no tenim diners per pagar-li. Al final li tinguérem que dir, ho sentim molt, el xaval que vulga vindre tindrà que pagar... anem a fer pagar més, però que ojalà poguérem tindre això. I ho vàrem tindre dos cursos, vàrem tindre eixe recolzament als nanos que pogueren dir "bueno, jo acabe la meua classe i me'n vaig i... escolta, jo tinc açò". Tenim convenis en una empresa de psicòlegs per si algun xaval alguna vegà... algun mestre que puga tindre un problema i tinga un recolzament en un psicòleg... en fi, qualsevol coseta que pugam. No és qüestió d'anar al psicòleg, però estàs en nanos, i a un mestre li pot sorgir qualsevol problemàtica i pot solventar-la o pot no solventar-la; bueno, pues un recolzament en una persona no bé mal. I entonces pues tenim això, en fi, tenim una altra cosa que també li dèiem "El mayo musical". Seria un concert de primavera, mosatros li diem "El mayo musical" i durant eixe mes pues teníem actuacions nostres, de fora, i no sé, sé que hi havien alguns programes més, però ara mateixa... Jo és que m'he incorporat ara, fa quatre dies m'he tornat a incorporar i tampoc me'n recorde, però... Bueno, "Les tertúlies del Fideu" que us he dit abans. Ací per exemple s'han fet inauguracions, presentacions de llibres. Quan [David Casinos](#) presentà el [llibre](#) pues va passar per ací. [Josepa Montagut](#) va presentar el [llibre](#) també. Hem fet xarles, col·loquis... pues les "Tertúlies del Fideu". Cada mes fem una, un dia entre setmana fem les tertúlies i coses. La qüestió és tocar tots els palos.

Vam vore per ahí que teniu una escola de dansa, pot ser?

No, escola no. Tenim un grup de ball.

Entonces se tractava d'una col·laboració en l'escola de dansa...

Sí. És l'Escola de dansa [Coppelius](#). És lo que te deia abans, mosatros estem en el poble i volem fer coses pal poble, i la millor forma de fer coses pal poble és col·laborar en les associacions que té el poble. Entonces en [l'Asociación \[Andaluza\] Rociera](#) [pot veure's l'entrevista de Moncadapèdia a María García, presidenta de l'associació fent clic en el nom] hem fet vàries coses, en Coppelius hem fet vàries coses... en els Scouts... Cadascú dins del seu àmbit... pues fem coses. I en l'escola de dansa hem fet vàrios concerts i les xiquetes ballant i tal, i hem fet projectes. La idea, vos la vaig a contar que ells ni la saben, però així ho soltem i au: pues per exemple per a l'any de bé en l'acampada de final de curs una de les idees és intentar parlar en Coppelius i obrir l'acampà per a que Coppelius col·labore en mosatros en l'acampà també. Fer dansa. Està en un puesto molt bonic, un puesto que està molt bé, molt xulo, i que mos dóna pa

fer moltes coses. I lo que mos agradaria [és] que nanos conbigueren en mosatros. Enguany l'hem feta amb Massalfassar, amb la banda de Massalfassar. La veritat és que és un cap de setmana, no dóna temps a conuiu del tot, però a coniuure, i per lo menos a l'altre any ja estan més units.

Hem vist que teniu moltes col·laboracions en molts pobles: Paiporta, Alfara, Massalfassar...

Sí, amb Paiporta vàrem fer... amb el coro adult vàrem fer una col·laboració, i en un concert. En Alfara tenim ara l'intercanvi de bandes, bueno, de bandes juvenils i infantils, participarem en la Fira del comerç en Alfara... **[35 min.]** És que mosatros sempre hem pensat... des de la directiva a molts viatges mos diuen "ie! És que anem... és que anem... [a molts llocs]". Però ells també ho saben i ho *apoyen*. Una banda que no té activitats és una banda morta. És una banda morta. I l'activitat no ha de ser només tocar música de banda, l'activitat ha de ser pues això, des d'una presentació d'un llibre a una acampà... bueno, hem fet rutes pel barranc, pa socis, músics... [risses]. Clar, és que el barranc de Moncà i Alfara, el Carraixet, poqueta gent el coneix. Entonces agarrarem una vegà a una persona que coneix molt bé el barranc, no vàrem fer massa recorregut, escomençarem en Benagéber, anàrem caminant hasta Benagéber i allí ja escomençarem la ruta del barranc hasta Alfara. Se tiraren quatre o cinc hores, que pareix una mentira, però quatre o cinc hores passejant-te. Hem fet una ruta també al [Tòs Pelat](#), en l'època de Santa Cecília, que és la festa dels músics i tal, bueno, pues aprofitem per a, a més de fer música, fer moltes coses més, i una de les activitats era eixa. Lo mateix que dius en Moncà, la gent no coneix el poble, les ruïnes romanes, la Casa comuna... el Museu de la Seda... això no se coneix. Bueno, pues també, amb la col·laboració del tècnic [Josep Maria Burriel Alberich], mos acompanyà i mos l'ensenyà, la veritat que molt amable, sempre que li hem demanat sempre ha estat ahí per col·laborar en mosatros. Entonces pues ho hem fet. És que no és només música, torne a repetir, és que no me canse de dir-ho: si t'ho passes bé, te quedes i adreps. Lo que hi ha que aconseguir ací és que la gent s'ho passe bé. Des dels músics als alumnes, hasta els mestres... els socis... tot lo món. Un mestre que no estiga motivat... una vegà me digué uno "és que jo no estic per a motivar a l'alumne". Dic, "vale, dime qué te debo". O siga, si tu no estàs pa motivar a l'alumne... no mos interessa. Jo crec que el professorat que tenim és un professorat molt bo. Les guitarres escomençaren i mos costava, mos costava... Tenim una mestra de guitarra que tinc que dir-li, "ie, aguanta una miqueta, no corregues tant, para", perquè sempre està... Ara el nou cap d'estudis igual, sempre està merejant-se. Si el professorat —igual que els alumnes, que els músics— no tenen alicient, no tenen il·lusió... Il·lusió jo crec que és la paraula més [adequada], que s'il·lusionen per qualsevol cosa, estàs mort. Hasta el director, el director li dius algo i enseguida te puja... tinc que dir-li, "ie, aguanta, espera, no corregues, anem a poquet a poquet fent-ho". Això és aixina.

I el repertori que se treballa... bueno, teniu moltes coses, supose que serà amplíssim.

Mosatros repertori... des de música clàssica, música contemporània... hasta les últimes... han tocat de tot. Sí que hi ha una cosa, que igual és perquè tenim una banda jove, molt joveneta, però la gent aixina més major que ja fa molts anys que no ho fem i li ho hem comentat no fa molt al director... de fer un concert de Sarsuela, que fa molts anys que no se fa. Clar, també als xavals això no els motiva massa, però jo pense que quan ho toquen els va a agradar. Però sí que han fet des de música rock i concerts de música rock. En festes vam fer el "Fideus en Botifarra" i vàrem tocar en [Pep \[Gimeno 'Botifarra'\]](#). Encara hi havia una dona, me'n recorde que ho contaven com anècdota, que deia "vaig a tastar-lo perquè m'han dit que hui fan fideus en botifarra! [risses] i això no ho he tastat mai!". Toquem tot... el que els músics proposen... tenim l'avantatge que el director tampoc no imposa: "què voleu que toquem? Què... tal" **[40 min.]**. Fa no molt s'ha fet el concert de guitarres en Maria del Mar [San Felix Vañó] que era tot

música de dones i per a dones¹. Ho vàrem fer en el Convent [de les Germanes Franciscanes de Moncada]. Les dones molt amables, nos deixaren la capella... no teníem puesto, que això és una cosa que en Monca estem en dèficit, no tenim llocs a on poder actuar. Només està lo que diem popularment la sala "el Quesito", que és la sala del Conservatori que ara anem dissabte i diumenge, tenim dos actuacions allí. Tenim el premi José Miguel Sánchez [Ruiz] que això és pels xavals que acaben el Grau elemental i tenim un concert de cors i guitarres, el diumenge. Bueno, pues esta xicona [Maria del Mar San Felix Vañó] va fer este concert de guitarres que era fet de dones i per a dones. És continuo. Qualsevol proposta... El director pregunta, bueno, què voleu que toquem, què vos agradaria, què voleu fer... Entonces s'ha fet de tot. Menos Sarsuela [risses], que al final ho farem. Menos això s'ha fet de tot. I sobretot música de banda, música escrita per a banda.

Bueno, el director és [Vicent Roig Gimeno](#), un gran músic.

Sí, és increïble.

Quin percentatge de xics i xiques... és similar, no?

Mira, és una cosa que no te puc dir perquè mai... No, si és que tampoc me preocupa, vull dir, qui vinga. Sí, està molt bé que encara se continue *apoyant* el que la dona s'integre, però crec que la normalitat és eixa, dir... vine. No ho he comptat, és una cosa que mai... però mira, sí que anem a mirar-lo. Només per curiositat. Possiblement hi hagen més xiques que xics, en la banda jo crec que estarem aixina aixina. Però ja te dic que desgraciadament sí que és veritat que després són els xics els que més en la directiva... hi han xiques, hi han dones, però de 12 tenim 3; 9 són xics. Això pues... és lo que comporta hui en dia el que la dona continua sent un poc la que carrega la casa i si hi ha que fer... pues això. Però bueno, lo altre... jo crec que a nivell xavals i a nivell gent jove estem aixina aixina. Però t'ho miraré! [risses], en serio, perquè m'ha picat el cuquet! És que tampoc m'ho havia plantejat mai. També col·laborem en el Col·lectiu de dones [feministes de Moncada] (la seua entrevista està pendent de publicació a la Moncadapèdia, podreu veure-la prompte).

En el [Col·lectiu de dones feministes de Moncada](#)? En elles hem fet coses mosatros també!

Sí, sí. En el col·lectiu de dones hem fet varies coses. Si és que m'ho tinc que apuntar perquè no és perquè siguam mosatros, però la veritat és que no se para. El mes de març... la llàstima és que no poguérem fer res perquè ploqué, però sí que teníem dos grups de metall i de fusta per a tocar en la concentració que fan l'últim diumenge de cada mes². I sí que hem participat varies vegades, a més hi han vídeos penjats en Youtube on hi ha participacions de la Unió en el Col·lectiu de dones³. La veritat perquè són les que nos ho han demanat i col·laborem sempre i quan el projecte siga un projecte... no sé com dir-te, un projecte bo. Hi han coses que no anem a prohibir-les mosatros però com a Societat no anem a participar. No vaig a dir-te quines són, però sí que hi ha coses que com a Societat no anem a participar. Després cada u és lliure de fer lo que vulga, però mosatros com a Societat no anem a participar d'això. Però en lo altre? Qualsevol que vinga a demanar-nos col·laboració ho tenim. Bandes... si la banda és religiosa o no religiosa... No, no, mosatros estem per a fer música i qui nos demane la música, anem.

¹ Es refereix al "II Encuentro de conjuntos de guitarra" del dissabte 18 de maig de 2019 organitzat per María del Mar San Felix Vañó, directora de l'ensemble de guitarres de La Unió Musical, i en el que també participà el conjunt de guitarres i cellos del Centre catòlic de Torrent.

² El col·lectiu de dones feministes de Moncada convoca l'últim diumenge de cada mes una concentració que, en les seues pròpies paraules, busca contribuir "a la visibilització i erradicació de la violència de gènere" (<http://www.moncada.es/es/content/collectiu-dones-feministes-montcada>). Les concentracions són l'últim diumenge de cada mes a les 12 del matí en l'Avinguda de la Mediterrània i van començar-les en 2011.

³ Un exemple d'estes col·laboracions és el vídeo "[Concentració a la Mediterrània pel Dia de la Dona](#)" de 2012 en què és pot sentir la participació d'alumnat de la Unió Musical.

Tenim molta col·laboració en els [Anderos de Santa Bàrbara](#), d'ací del barrio i tot vingué una vegà perquè no hi havien clavaris, no hi havia diners per eixir la banda a la provessó i no volien la banda perquè no podien pagar. I entonces vàrem parlar en els músics i els músics digueren que bueno, que a quina hora tenia que estar la banda allí dalt **[45 min.]**. O siga que els músics sense ningun problema varen fer la provessó, i no ja la provessó: els actes. Això va ser en el 2007 crec que va ser. I en 2010 que va ser quan inauguràrem el local, que tampoc tenien clavaris, no tenien clavaris per a fer la festa, pues també s'ajuntàrem amb ells i els diguérem, "escolta, perquè en comptes de demanar-ho i tal no fem la festa junts?". Pues bueno, ells varen fer lo seu, mosatros vàrem fer la música, vàrem sopar allí en el carrer... tallàrem el carrer, sopàrem allí tots junts i bueno... per què? Perquè al final el músic és el que viu en el poble, mosatros som del poble. Estem en el poble i tenim que fer coses en el poble. I els diners els demanem perquè mos fan falta, i hui en dia... perdoneu que m'enrolle tant, però us ho conte [risses]: a mi em vingué una vegada una dona [per a] una provessó. Diu, "és que [volem] 12 músics". Amb 12 músics no se pot fer una provessó. "Home, és que..." Mira, te fique un exemple molt clar: tu vas a fer una mascletà, tu fas una mascletà a la festa i te gastes 500 euros en la mascletà i t'ix una mascletà de pena. I la gent diu: collons estos, s'han gastat poquets diners. Al pirotècnic no li diuen res. Jo te faig una provessó en 12 músics que no estan tots els instruments, no sona bé, i lo primer que van a dir és "quina merda banda que no sona" [risses]. "Clar, és que val diners...". No, no. La provessó te la faig gratis. De la provessó no te cobre res, te cobre lo que li ha costat a la gent estudiar pa aplegar ahí. Són 4 anys mínim de Grau elemental. Compra roba, compra instrument. Gravat [amb impostos] més que els bous, que la pornografia, que els yates... Estem pagant un 21% de IVA, cuidao. Te compres un instrument... Una provessó en 40 músics si sumàrem els mils i mils d'euros en material que van ahí... ja no en inversió en estudiar, que si contàrem això ja seria... Els materials. Clar, és que aplega un moment que la gent vol que siga gratis la música i no pot ser gratis. Home, hasta el punt que, ja ho sabeu, la UEFA, que no tenen diners, en la [final de la Champions](#), ballarines gratis!! Aneu a fer punyetes! Amb els milions que esteu manejant. Pues en açò passa igual. Al final a la gent que fa un esforç d'estudiar, de comprar-se un instrument, de tal... i els músics no demanem diners per demanar diners, però al final eixe esforç hi ha que pagar-lo i quan de veritat hi ha interès i no se pot, el músic va gratis, per lo menos el músic de la Unió va gratis, no té cap problema en anar. No té problema. Després pues els Anderos [de Santa Bàrbara] mos ajuden a mosatros, a la festa nostra vénen... o siga que hi ha una complicitat, igual que amb Coppeliu, igual que amb l'Asociación andaluza [rociera], igual que amb el Col·lectiu de dones [feministes de Moncada], vull dir que hi ha una complicitat perquè mosatros estem disposats a treballar. No gratis, tornem a dir. No gratis, perquè gratis no se poden fer moltes coses, però si val la pena i no se pot els músics no tenen cap problema de fer-ho, per lo menos el de la Unió no té cap problema. És que des de nanos estan mamant això: la solidaritat, el tocar...

Anàrem fa molts anys al col·legi este que hi ha per Benimaclet, no sé com diuen el nom, sempre s'ha dit el Cottolengo [es refereix al Cottolengo del Padre Alegre]. Una vegà anàrem allí també per a què els xavals veieren, per això que se queixen, "és que tots, es que tal"... i tots van queixant-se... perquè no tenen la Play [Station], perquè... [pensàrem] anem a portar-los a un puesto on de veritat vegen que són privilegiats. I la veritat és que en aquella època... jo crec que afectà tant als nanos que no han tornat a anar perquè és pa pensar-s'ho, perquè hi hagueren nanos que isqueren molt afectats **[50 min.]**. Igual va ser massa fort portar-los allí, però jo crec que de quan en quan els nanos... als aüelos... els fem anar [a fer activitats a les residències] perquè vegen que ells tenen la sort de tindre la família, de tindre...

La idea ja te dic, que sempre hi ha u que encapçala el projecte, però la veritat és que sense un equip de gent de directiva, de professors, de directors, de companys, de músics... açò seria impossible. Jo comprenc que jo sóc molt pesat. Jo quan me fique a agarrar, quan a lo millor

fem un concert i agarre el micro diuen “ja està” tots fent aixina [se tapa la cara amb la mà amb resignació] [risses].

Ja estem preparant el projecte de l'any que ve i n'hi han coses, novetats, anem a introduir dolçaina, tabal... Ja ho intentarem una vegada i no acabà de quallar, però anem insistint; les coses, perquè no quallen...

Està molt de moda.

Sí. Batucada, anem a tindre també batucada. En fi. Són coses que anem poc a poc introduint. Volem fer algo de jazz també. Volem fer l'orquestra de corda. A vore, tot costa molt, després el local, ja veieu, estem en obres. Encara no està acabat. Un dia me demanaren pa recuperar uns diners que vàrem deixar de fiança a l'ajuntament, me digueren “sí, pero esto con el final de obra”. Dic pues ja vorem quan tinc jo el final d'obra. Bueno, si no passa res, igual l'any que ve o l'altre el tenim el final d'obra [risses]. Sí, estem peleant una altra vegada a vore si acabem. Lo que sí que és una llàstima i ho dic mirant a la càmera per a vore si algú me veu: és una llàstima que entre dos finques com estem, tan grans, només pugam fer planta baixa, altura i *buhardilla*. Mos faria falta una altura més. Clar, és que en este moment tenim cent-quaranta i pico nanos en l'escola. La banda ja és una banda de quasi seixanta músics. Açò ho férem en el 2010 i ho inaugurarem pensant que en la planta baixa tindriem musical per a anys i als dos o tres anys ens tocà fer la banda de dalt. Teníem algo fet per a poder pujar i poder usar lo de dalt perquè se mos quedà xicotet. Ara estem peleant per a vore si fem ja la *buhardilla*, ojalà poguèrem fer més coses. Però la *buhardilla* serà com açò, no és més gran, tres aulettes d'instrument i ja està, no ix més, però per lo menos tindre un lloc gran per assajar la banda, perquè d'ací a quatre dies ja se mos queda xicotet el puesto. Tin en compte... l'any passat mos entraren 12 o 13 músics a la banda. Enguany no és un any gran, però enguany mos entren 7. O siga que... poquet a poquet açò va creixent. Hem conseguit, per lo que estàvem parlant abans, que la gent que se'n va de la banda no se'n vaja. La gent continua. Ara tenim músics que no poden vindre pel treball, per lo que siga, però vénen. Vénen a escoltar. Si no escolten la banda pues vénen a estar per ací o ixen al carrer [a tocar] si poden, o en concert que puguen vindre a assajar vénen, i a lo millor no tornen hasta d'ací a un any. Però aixina com antigament se deixaven la banda i ja no tornaven, tenies que cridar-los... hui no, hui la gent... ara per al dia 6 que tenim el concert, això també t'ho vaig a contar [risses]: tenim la Gala de la música, portem ja sis anys fent la Gala de la música, que és el final de curs. Entonces antes fèiem el concert i el sopar de socis [55 min.], ara dins de lo que diguem la Gala fem uns premis⁴, donem uns premis. Enguany pues està premiada la [\[Banda\] Primitiva de Llíria](#) que ha complit 200 anys, està premiada la [Banda \[Casino Musical\] de Godella](#) que ha complit 200 anys, donem un premi a un músic actual de la banda i el distingim per la col·laboració i tal, donem un premi a una persona del poble que no estiga relacionada en la música, sinó per lo que ha fet. Enguany és per a [Maria José Lora Zamorano](#)⁵, la pirotècnica i de les primeres dones que està disparant, que està portant el nom de Moncà per ahí, i és una premiada. Està també premiat un músic nostre que està en l'orquestra autonòmica de Madrid [\[Álvaro Martínez\]](#) i està en Radio Televisión Española. En fi, tenim deu o dotze premis. El expresident comarcal [Joan Bocanegra Fernández, presidente Provincial de la FSMCV] i el expresident de la Federació [Pedro Rodríguez Navarro] que ara se l'ha deixat... ja portem sis anys donant premis. L'any passat el donàrem a la Federació pel 50 aniversari, o siga que portem uns anys... vénen prou personalitats, l'any passat estigué el Delegat del Govern, estigueren dos compositors. També hi ha [premi] a un compositor, dels últims tres anys d'alguna obra que han tocat, pues li donem el premi també al compositor. Enguany crec que donem deu premis. Vindran dos catedràtics del Conservatori

⁴ El llistat complet de premis d'enguany pot consultar-se a: <http://www.gentdelhorta.com/union-musical-de-moncada-celebra-la-sexta-edicion-de-los-premios-fideu/>

⁵ Maria José Lora Zamorano continua la tradició pirotècnica de la seua família en Caballer FX. A Moncadapèdia tenim un testimoni ric i divertit d'esta tradició en [Antonia Caballer, 'la Coetera'](#).

Superior de Música a entregar el premi. En fi, vénen personalitats i això també mos costa un esforç organitzar-lo i, sobretot, el premi més important que donem és al soci d'honor. Reconequem a la persona que porta molts anys. Tenim unes bases pa donar els premis, no se donen... l'únic que se dóna perquè volem és l'extraordinari, eixe és perquè, mira, ens agrada el que ha fet; [per] el resto hi ha unes bases que hi ha que complir i el premi al soci d'honor... Perquè açò se manté pels socis, si no fóra pels socis que paguen a canvi de res, perquè paguen a canvi de res, açò no podria existir tampoc. Entonces gràcies a que tenim la gent pues se reconeix tots els anys al més veterano o a uno que ja estiga... perquè hi ha alguns que no volen, que diuen "jo encara sóc jove perquè em facen el soci d'honor". Pues bueno, vale, tira... És que hi ha una anècdota un poc trista però realitat, i és que hi hagueren uns anys que fèiem soci d'honor i a l'any següent faltava. I mecatxis en la mar, i n'hi hagueren alguns que digueren "no, no, no, jo no vull ser soci d'honor que a mi no me toca encara!". Pues això, coses.